

bliver fuldstændig staaende, hvorimod Kommunen ved det af det ærede Medlem anbefalede Ændringsforslag faar en meget tvivlsom Ret til det, der ligger, hvad man kalder uden for Højvandslinien. Det er altsaa det hele. Til det ærede Medlem for Præstø Amts 2den Valgkreds (A. Jensen), som særlig mente, at mit Forslag for saa vidt ikke gik saa vidt som Udvalgets, som jeg i mit Forslag havde brugt Udtrykket „Vejmateriale“, skal jeg bemærke, at det, at jeg har brugt det Udtryk, ganske simpelt ligger i, at denne Lov hverken afgør det ene eller det andet om rent hvad man kunde kalde privatretlige Rettigheder lige over for Strandbredden. Den afgør nemlig kun Spørgsmaalet om Afgivelse af Vejmateriale og intet andet, saa det er ganske naturligt, at jeg ogsaa i mit Forslag har talt om Vejmateriale. Mit Forslag afgør intet om det Spørgsmaal, hvorvidt de enkelte Beboere kunne have en særlig Ret til at tage deres nødvendige Grus til Bygninger eller til Gulv etc., det siges der intet om i denne Lov, det angaar denne Lov ikke det allermindeste. Den Ret bliver bestaaende lige fuldt og lige lidt, hvad man saa sætter ind i denne Lov eller ej, det angaar den slet ikke, den angaar kun Tagen af Vejmateriale fra det offentlige, altsaa kun fra Kommunernes eller Statens Side, ikke andet.

Indenrigsministeren (Bramsen): Det foreliggende Lovforslag indeholder jo ingen Ting om Strandbredden, og de Regler, som gælde for en Ejers Ret, med Hensyn til hans øvrige Ejendom gælde altsaa efter Lovforslaget ogsaa for Strandbredden. Man har villet tilvejebringe en mere retfærdig Ordning end den nuværende, idet man har villet, at enhver, der skulde afgive dette Vejmateriale, ogsaa skulde have en Erstatning derfor. Nu er der imidlertid fra forskellige Sider fremkommet en Beklagelse over, at naar denne mere retfærdige Ordning ogsaa kom til at udstrække sig til Strandbredden, vilde der i adskillige Tilfælde blive voldt Kommunerne Skade, og i et Forhold, nemlig ved Borttagelse fra Strandbredden, vilde der formentlig ikke være Betænkelighed ved at afvige fra Reglen om Erstatning, som Lovforslaget i øvrigt indeholder. Dette er altsaa Grunden til den Afgivelse, der gøres med Hensyn til det foreliggende Lovforslag ved de Ændringsforslag, der ere stillede saavel fra det ærede Udvalgs Side som fra det ærede Medlems for Odense (Sca-

venius), nemlig at der med Hensyn til Strandbredden skal gælde andre Regler om Ejendomsretten end for den øvrige Ejendom. Naar det nu er saaledes, at der virkelig skal gøres en Undtagelse i den Henseende med Hensyn til Strandbredden, og hvis det kan finde Tilslutning, og det synes jo, der i vide Kredse er Tilslutning til den Tanke, at der bør finde nogen Undtagelse Sted, maa jeg sige, at den Undtagelse, man foreslaar fra Udvalgets Side, forekommer mig at være mere vidtgaaende og mere betænkelig end den, der foreslaas af det ærede Medlem for Odense. Sagen er jo nemlig den, at det første Forslag vil tillige fastslaa Grænsen for en Mands Ejendomsret til sin Strand, det staar der ikke direkte, men indirekte bliver det derefter fastslaaet, at de andre have Retten uden for den sædvanlige Højvandslinie, medens han selv ikke har denne Ret. Derimod foreslaar det ærede Medlem for Odense, at det skal blive ved den bestaaende Ret: „den gældende Rets Regler angaaende Retten til at tage Vejmateriale fra Strandbredden ændres ikke ved denne Lov.“

Nu har det ærede Udvalgs Flertal paaberaabt sig en Højesteretsdom for Indførelsen af den Bestemmelse, at uden for den sædvanlige Højvandslinie skulde man være berettiget til uden videre at tage dette Materiale. Jeg tror, at det ærede Udvalg i den Henseende ikke er i Overensstemmelse med Højesterets Afgørelse. Jeg har ladet mig give en Udskrift af Højesterets Dom i den Henseende, og det hedder deri saaledes — det er ganske kort, og jeg tænker, den højtærede Formand ikke har noget imod at faa dette slaaet fast —: „Efter de foreliggende Oplysninger er der nu heller ikke tilstrækkelig Føje til at antage, at de tiltalte den nævnte Dag have færdedes uden for den Del af Strandbredden langs Rosenvolds Marker, der ikke blot i Tilfælde af usædvanligt Højvande men ogsaa ellers i Almindelighed eller dog jævnlig overskylles af Vandet, og da dette Terrain, selv om der paa samme findes opskyllet Tangvolde, der rage op over Vandet, ikke findes at kunne henregnes til Gaarden Rosenvolds Jorder osv.“ Præmisserne i denne Dom lide, om jeg maa have Lov til at sige: af nogen Uklarhed, men Tanken er, at usædvanligt Højvande ophæver ikke den private Ejendomsret, og at Grænsen mellem den private Ejendomsret og Havet er den Linie, hvortil Havet jævnlig naar, altsaa den daglige Vandstandslinie. Men